

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Өлзийт сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: БНА-2024/11/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Баянхонгор хот 2024.03.25	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 99007576 Ахлах аудитор: М.Алтантуяа Утас: 99442140 Аудитор: Б.Наранцэцэг Утас: 88093788 Цахим хуудас: www.audit.mn	Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn М.Алтантуяа Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn Б.Наранцэцэг Цахим хаяг: Narantsetsegbat@audit.gov.mn
--	--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
5.1 Зөвлөмж	15

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

	Г ӨЛЗИЙТ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА Т.ЭРДЭНЭБАТ ТАНАА Г
БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР 310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг, Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101 Утас: (976) 70442584 Цахим шуудан: procurement.bayankhongor@audit.gov.mn	
2024.03.25 № 2/111	
танай _____-ны № _____-т	
Г Өөрчлөлтгүй дүгнэлт Г	
<p>Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Өлзийт сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.</p> <p>Өлзийт сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.</p> <p>Дүгнэлтийн үндэслэл</p> <p>Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан.</p> <p>Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.</p> <p>Асуудлыг онцолсон хэсэг</p> <p>Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.</p> <p>Аудитын гол асуудал</p> <p>Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.</p>	
	5020408

Тус сум нь 15 нэр төрлийн орлогоор 544,410_9 мянган төгрөг төвлөрүүлэхээс 792,500.0 мянган төгрөгийг төвлөрүүлж, нийт орлого 145.6 хувьтай биелүүлж, аймгийн төсөвт 227,584.9 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Өлзийт сумын Засаг даргын 2020-2024 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөрийн 2023 оны хэрэгжилтийг 89.44 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна.

Өлзийт сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцсан. Танилцахад материаллаг буруу илэрхийлсэн зүйл илрээгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Өлзийт сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

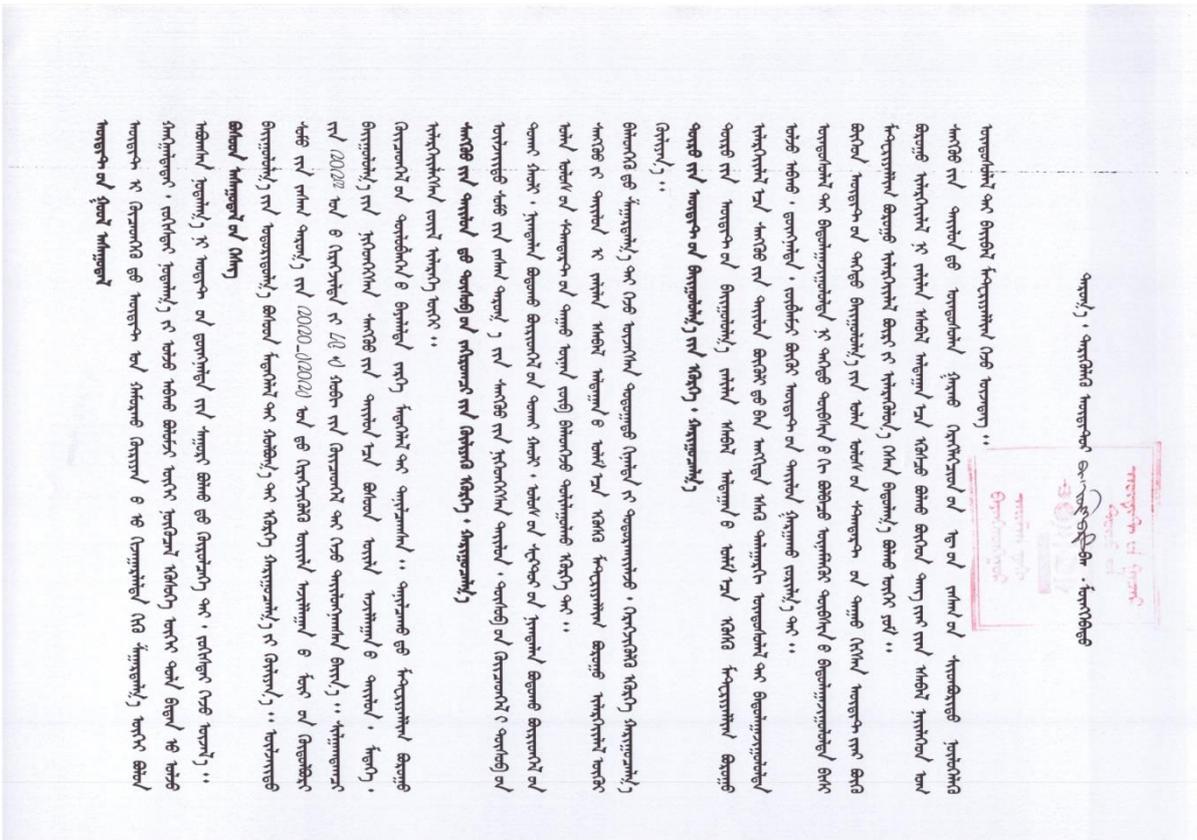
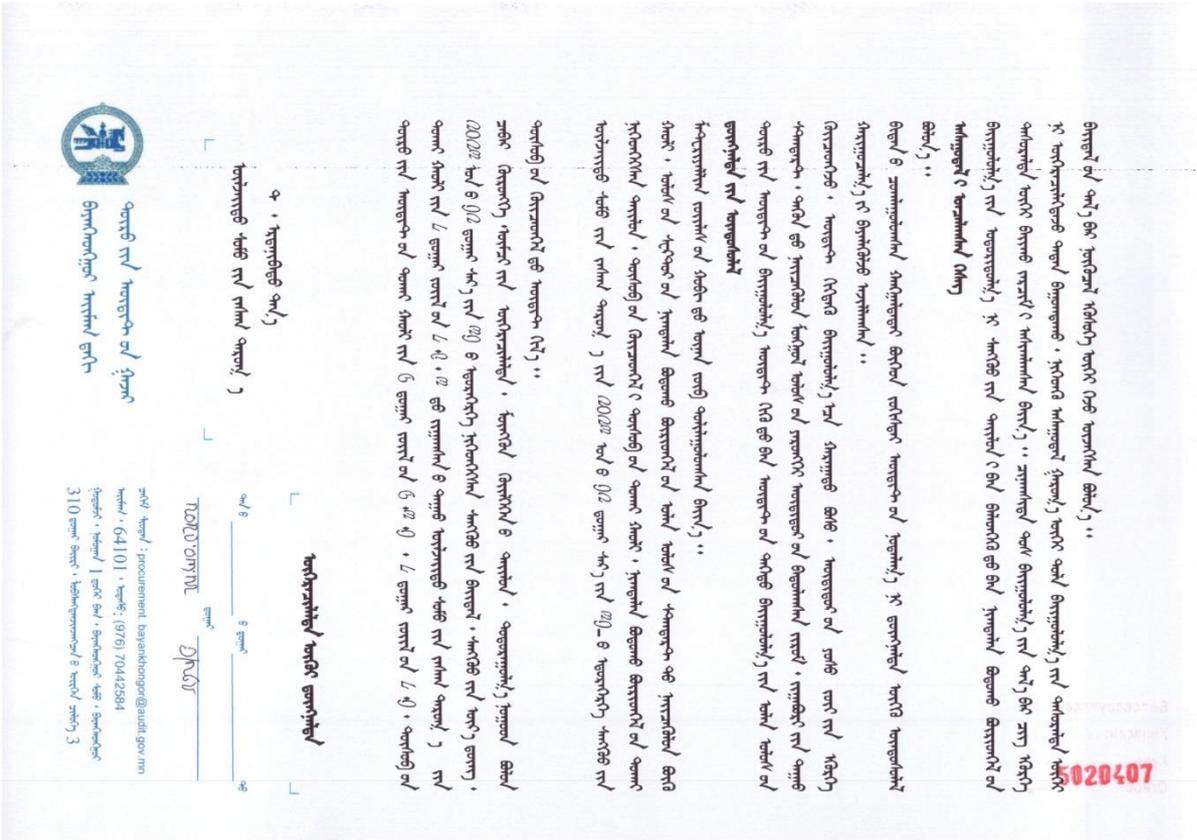
Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

Аудитын код: БНА-2024/11/НА-СТА-ТТ3

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,399,585.74	1,198,494.93
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	961,861.79	828,037.95
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	961,861.79	828,037.95
31210	Төгрөг	961,861.79	828,037.95
31211	Төрийн сангийн харилцах	961,861.79	828,037.95
33	АВЛАГА	219,689.78	135,648.78
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	7,027.20	0.00
33500	Бусад авлага	3,942.70	2,922.70
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	3,942.70	2,922.70
33600	Зээлийн авлага	208,719.88	132,726.08
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	208,719.88	132,726.08
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	208,719.88	132,726.08
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	155,235.90	234,808.19
35100	Түүхий эд материал	53,955.80	86,464.90
35110	Тусгай зориулалттай материал	53,955.80	86,464.90
35400	Хангамжийн материал	100,330.10	132,981.03
35410	Бичиг хэргийн материал	2,490.88	3,082.96
35420	Аж ахуйн материал	21,084.47	20,991.62
35470	Бусад хангамжийн материал	76,754.76	108,906.46
35600	Мал амьтад	950.00	15,362.26
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	62,798.27	0.00
36100	Барааны нөөц	62,798.27	0.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	6,652,665.68	6,696,245.75
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	6,652,665.68	6,696,245.75
39200	Биет хөрөнгө	6,556,871.68	6,609,191.75
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	6,898,944.42	7,200,668.10
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-733,764.26	-1,035,410.08
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	271,758.83	351,490.08
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-152,309.30	-180,991.39
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	359,892.70	422,495.42
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-159,184.95	-206,439.81
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	145,955.87	145,775.87
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-82,811.44	-96,786.23
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	7,400.00	7,400.00
39217	Ном	989.80	989.80
39300	Биет бус хөрөнгө	95,794.00	87,054.00
39301	Програм хангамж	1,434.00	1,434.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,284.00	-1,434.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	112,824.00	112,824.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-17,180.00	-25,770.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	8,052,251.41	7,894,740.69
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	8,052,251.41	7,894,740.69
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	8,052,251.41	7,894,740.69
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	795,997.71	795,997.71
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	795,997.71	795,997.71
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	7,079,431.92	6,921,921.19
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	8,947,601.80	7,079,431.92
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-1,868,169.88	-157,510.73
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	176,821.78	176,821.78
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	8,052,251.41	7,894,740.69

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

/мянган төгрөг/

Өлзийт сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	7,478,119.44	2,482,610.25
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	937,855.30	629,526.42
110	Орлогын албан татвар	190,601.60	252,159.13
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	190,601.60	252,159.13
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	146,107.16	205,799.60
110002	Үйл ажиллагааны орлого	20,679.45	7,966.82
110003	Хөрөнгийн орлого	22,586.99	32,692.72
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	1,228.00	5,700.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	87,694.81	99,655.55
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	1,891.75	2,219.82
113002	Бууны албан татвар	2,190.00	2,430.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	83,613.06	95,005.73
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	659,558.89	277,711.74
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	50,482.89	61,218.71
118001	Улсын тэмдэгийн хураамж	21,318.79	25,770.01
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	20,280.80	18,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	8,883.30	17,448.70
1181	Газрын төлбөр	2,597.33	19,187.09
118101	Газрын төлбөр	2,597.33	5,468.29
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	604,678.67	197,305.93
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	604,678.67	196,166.04
1183	Бусад татвар	1,800.00	0.00
118301	Бусад татвар	1,800.00	0.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	4,479,523.26	848,083.36
120	Нийтлэг татварын бус орлого	4,479,523.26	848,083.36
120003	Торгуулийн орлого	97,022.50	162,973.50
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	27,369.94	262,512.08
120004 1	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,352.64	7,903.28
120004 2	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	23,017.30	254,608.80
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	4,235,300.42	304,442.92
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	119,830.40	118,154.86
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,060,740.88	1,005,000.47
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	209,168.92	33,098.51
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	209,168.92	33,098.51
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	28,505.86	23,278.86
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,410.20	9,988.42
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	17,095.66	13,290.44
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,823,066.10	948,623.10
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,043,848.30	0.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	592,605.30	700,579.30
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	186,612.50	248,043.80

II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,907,671.30	2,555,300.03
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,907,671.30	2,555,300.03
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,242,170.69	2,110,839.42
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	390,782.62	549,308.93
210101	Үндсэн цалин	265,674.30	340,487.83
210102	Нэмэгдэл	48,571.98	176,641.46
210104	Урамшуулал	37,536.35	0.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	38,999.99	23,411.30
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	48,964.97	68,412.61
210201	Тэтгэврийн даатгал	33,862.85	46,675.34
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,257.80	5,472.50
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,391.54	4,373.60
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	761.63	1,072.02
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,691.15	10,819.16
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	65,689.75	82,173.53
210301	Гэрэл, цахилгаан	23,866.41	35,808.48
210302	Түлш, халаалт	41,823.33	45,865.05
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	68,367.21	132,513.49
210401	Бичиг хэрэг	5,032.55	6,324.92
210402	Тээвэр, шатахуун	32,085.79	33,864.84
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,244.04	5,122.19
210404	Ном, хэвлэл	689.30	319.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	180.00	240.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,047.23	1,931.99
210408	Бараа материал акталсны зардал	11,067.21	17,616.79
210409	Бараа материал шилжүүлсний зардал	14,021.10	67,093.77
2105	Нормативт зардал	879.52	0.00
210502	Хоол, хүнс	599.52	0.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	280.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	10,014.70	10,525.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	82.50	0.00
210604	Урсгал засвар	9,932.20	10,525.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,985.20	7,152.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,985.20	7,152.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	305,975.45	638,733.02
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	301,925.60	637,607.91
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	452.25	511.83
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	292.10	356.28
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	167.50	257.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,417.50	0.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	220.50	0.00

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	348,511.28	622,020.84
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	101,664.53	183,134.04
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,881.42	1,779.50
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	240,965.33	437,107.30
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,665,500.62	444,460.61
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	43,295.05	13,830.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	22,664.60	0.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	10,720.10	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,910.35	13,830.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,622,205.57	430,630.61
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,435,436.10	419,927.60
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	179,997.54	0.00
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,771.93	10,703.01
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	4,570,448.13	-72,689.78
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	6,438,618.01	84,820.95
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	6,088,284.84	5,660.25
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	350,333.16	79,160.70
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-1,868,169.88	-157,510.73

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/мянган төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,023,410.39	1,947,121.67	6,055,879.24	10,026,411.29
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	795,997.71	176,821.78	7,079,431.92	8,052,251.41
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	795,997.71	176,821.78	8,947,601.80	9,920,421.29
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-1,227,412.68	-1,770,299.88	2,891,722.56	-105,990.00
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-1,868,169.88	-1,868,169.88
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	795,997.71	176,821.78	7,079,431.92	8,052,251.41
20	2023 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	795,997.71	176,821.78	6,921,921.19	7,894,740.69
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	795,997.71	176,821.78	7,079,431.92	8,052,251.41
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-157,510.73	-157,510.73

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/мянган төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,588,169.16	2,159,033.46
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	937,855.30	629,526.42
110	Орлогын албан татвар	190,601.60	252,159.13
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	190,601.60	252,159.13
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	146,107.16	205,799.60
110002	Үйл ажиллагааны орлого	20,679.45	7,966.82
110003	Хөрөнгийн орлого	22,586.99	32,692.72
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	1,228.00	5,700.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	87,694.81	99,655.55
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	1,891.75	2,219.82
113002	Бууны албан татвар	2,190.00	2,430.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	83,613.06	95,005.73
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	659,558.89	277,711.74
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	50,482.89	61,218.71
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	21,318.79	25,770.01
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	20,280.80	18,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	8,883.30	17,448.70
1181	Газрын төлбөр	2,597.33	19,187.09
118101	Газрын төлбөр	2,597.33	5,468.29
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	604,678.67	197,305.93
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	604,678.67	196,166.04
1183	Бусад татвар	1,800.00	0.00
118301	Бусад татвар	1,800.00	0.00

Өлзийт сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	196,985.18	524,506.57
120	Нийтлэг татварын бус орлого	196,985.18	524,506.57
120003	Торгуулийн орлого	97,022.50	162,973.50
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	99,962.68	361,533.07
120004 1	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	76,845.38	99,897.07
120004 2	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	23,117.30	261,636.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,453,328.68	1,005,000.47
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	209,168.92	33,098.51
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	209,168.92	33,098.51
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	29,505.86	23,278.86
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,410.20	9,988.42
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	18,095.66	13,290.44
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,214,653.90	948,623.10
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,435,436.10	0.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	592,605.30	700,579.30
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	186,612.50	248,043.80
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН	2,858,046.13	1,513,403.45
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,858,046.13	1,513,403.45
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,163,374.14	1,455,771.94
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	440,441.91	549,308.93
210101	Үндсэн цалин	265,674.30	340,487.83
210102	Нэмэгдэл	48,571.98	176,641.46
210104	Урамшуулал	37,536.35	0.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	88,659.28	23,411.30
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	55,127.39	68,412.61
210201	Тэтгэврийн даатгал	38,077.60	46,675.34
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,744.80	5,472.50
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,781.13	4,373.60
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	859.02	1,072.02
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,664.84	10,819.16
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	368,398.66	456,215.27
210301	Гэрэл, цахилгаан	46,568.33	64,776.90
210302	Түлш, халаалт	321,830.33	390,938.37

Өлзийт сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2104	Хангамж, бараа материалын зардал	43,701.10	47,919.95
210401	Бичиг хэрэг	5,089.75	5,832.60
210402	Тээвэр, шатахуун	32,085.79	33,864.84
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,244.04	5,122.19
210404	Ном, хэвлэл	1,039.60	929.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	180.00	240.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,061.93	1,931.32
2105	Нормативт зардал	880.00	0.00
210502	Хоол, хүнс	600.00	0.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	280.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	11,659.10	23,868.35
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	306.00	390.00
210604	Урсгал засвар	11,353.10	23,478.35
2107	Томилолт, зочны зардал	2,985.20	6,984.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,985.20	6,984.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	32,670.77	42,610.20
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	28,620.92	41,485.08
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	452.25	511.83
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	292.10	356.28
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	167.50	257.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,417.50	0.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	220.50	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	207,510.01	260,452.63
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	201,628.59	258,215.06
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,881.42	2,237.58
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,694,671.99	57,631.51
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	43,295.05	13,830.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	22,664.60	0.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	10,720.10	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,910.35	13,830.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,651,376.94	43,801.51
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,435,436.10	0.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	209,168.92	33,098.51
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,771.93	10,703.01
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	730,123.03	645,630.01
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	356,544.62	779,453.85
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	356,544.62	779,453.85
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	356,544.62	779,453.85
220001	Барилга байгууламж	276,645.29	597,549.15
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	79,899.33	181,904.70
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-356,544.62	-779,453.85
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	373,578.42	-133,823.84
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	588,283.38	961,861.79
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	961,861.79	828,037.95

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувиар
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,578,353.70	2,117,479.93	460,873.77	82.1%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,952,563.60	1,638,930.78	313,632.82	83.9%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,937,263.60	1,625,100.78	312,162.82	83.9%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	564,693.50	549,308.93	15,384.57	97.3%
210101	Үндсэн цалин	350,014.30	340,487.83	9,526.47	97.3%
210102	Нэмэгдэл	180,933.90	176,641.46	4,292.44	97.6%
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	10,334.00	8,768.33	1,565.67	84.8%
210105	Гэрээт ажлын хөлс	23,411.30	23,411.30	0.00	100.0%
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	70,586.70	68,412.61	2,174.09	96.9%
210201	Тэтгэврийн даатгал	47,998.90	46,675.34	1,323.56	97.2%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,647.00	5,472.50	174.50	96.9%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,517.50	4,373.60	143.90	96.8%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,129.40	1,072.02	57.38	94.9%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,293.90	10,819.16	474.74	95.8%
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	492,919.20	456,215.27	36,703.93	92.6%
210301	Гэрэл, цахилгаан	80,393.80	64,776.90	15,616.90	80.6%
210302	Түлш, халаалт	397,125.40	390,938.37	6,187.03	98.4%
210303	Цэвэр, бохир ус	15,400.00	500.00	14,900.00	3.2%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	58,248.20	47,919.95	10,328.25	82.3%
210401	Бичиг хэрэг	6,445.70	5,832.60	613.10	90.5%
210402	Тээвэр, шатахуун	42,350.80	33,864.84	8,485.96	80.0%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,873.90	5,122.19	751.71	87.2%
210404	Ном, хэвлэл	1,097.80	929.00	168.80	84.6%
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	240.00	240.00	0.00	100.0%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,240.00	1,931.32	308.68	86.2%
2105	Нормативт зардал	1,200.00	0.00	1,200.00	0.0%
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,200.00	0.00	1,200.00	0.0%
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	37,480.00	32,562.05	4,917.95	86.9%
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	11,000.00	9,083.70	1,916.30	82.6%
210604	Урсгал засвар	26,480.00	23,478.35	3,001.65	88.7%
2107	Томилолт, зочны зардал	8,981.50	6,984.00	1,997.50	77.8%
210702	Дотоод албан томилолт	8,981.50	6,984.00	1,997.50	77.8%
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	31,189.00	30,034.34	1,154.66	96.3%

Өлзийт сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	29,300.00	28,909.23	390.78	98.7%
210803	Даатгалын үйлчилгээ	625.00	511.83	113.17	81.9%
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	657.00	356.28	300.72	54.2%
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	257.00	257.00	0.00	100.0%
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	300.00	0.00	300.00	0.0%
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	50.00	0.00	50.00	0.0%
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	671,965.50	433,663.63	238,301.87	64.5%
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	665,465.50	431,426.06	234,039.44	64.8%
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,500.00	2,237.58	4,262.43	34.4%
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	15,300.00	13,830.00	1,470.00	90.4%
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	15,300.00	13,830.00	1,470.00	90.4%
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	15,300.00	13,830.00	1,470.00	90.4%
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	625,790.10	478,549.15	147,240.95	76.5%
220001	Барилга байгууламж	625,790.10	478,549.15	147,240.95	76.5%
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,578,353.70	2,368,619.59	209,734.11	91.9%
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	254,560.70	0.00	254,560.70	0.0%
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	254,560.70	0.00	254,560.70	0.0%
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,428,620.30	2,126,086.51	-697,466.21	148.8%
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,428,620.30	1,878,042.71	-449,422.41	131.5%
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	895,172.70	242,533.07	652,639.63	27.1%
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	109,200.00	99,897.07	9,302.93	91.5%
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	16,000.00	142,636.00	-126,636.00	891.5%
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	769,972.70	0.00	769,972.70	0.0%
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	5	6	-1	120.0%
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	0	0	0	0.0%
610001	Төсвийн байгууллага	0	0	0	0.0%
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	3	3	0	100.0%
620001	Удирдах ажилтан	1	1	0	100.0%
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	1	1	0	100.0%
620003	Үйлчлэх ажилтан	0	0	0	
620004	Гэрээт ажилтан	0	0	0	
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	3	3	0	100.0%
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	1	1	0	100.0%
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	1	1	0	100.0%
650010	Гэрээт ажилтан	0	0	0	
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	1	1	0	100.0%

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	29,505.86	23,278.86
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	29,505.86	23,278.86
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	22,733.93	12,575.86
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,997.90	0.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,997.90	0.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,733.93	12,575.86
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	22,733.93	12,575.86
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	6,771.93	10,703.01
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	6,771.93	10,703.01
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,771.93	10,703.01
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	29,505.86	23,278.86
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	29,505.86	23,278.86
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,410.20	9,988.42
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	18,095.66	13,290.44
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 61,391.5 мянган төгрөгийн 2 зөрчил¹ илэрсэнд алдаа зөрчлийг дахин давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Төсвийн орлого бүрдүүлэлттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогыг 155,115.5 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн ч орлогын нэр төрлөөр авч үзвэл иргэний орлогын татвар хураамж 7,033.2 мянга, бууны татвар 3,150.0 мянга, газрын төлбөр 4,731.7 мянга, газрын дуудлага худалдааны орлого 4,281.2 мянга, үл хөдлөх эрхийн хураамжийн татвар 1,080.2 мянга, малын тоо толгойн албан татвар 37,355.2 мянга, ус рашаан ашигласны төлбөр 60.2 мянга, түгээмэл

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр 3,000.0 мянган төгрөгөөр тус тус батласан төлөвлөгөө биелээгүй бөгөөд нийт 8 нэр төрлийн татварын орлогын 60,691.5 мянган төгрөгөөр тасарсан байна

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.8², Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5.1.3³ дахь заалт, мөн үнэлгээ ба хуваарилалт гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогыг үндэслэлтэй төлөвлөж, зарцуулах зөвлөмжийг хүргүүлэв.

2. Дотоод хяналт хариуцлагатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Өлзийт сумын Засаг даргын харьяа төсвийн шууд захирагчийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 700.0 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс 700.0 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 1 зөрчилд албан шаардлага өгсөн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 14.2.10⁴ дахь заалтыг зөрчсөн бөгөөд “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Харьяа төсөвт байгууллагуудын санхүү төсвийн үйл ажиллагаанд тавих хяналтыг сайжруулж, хариуцлагыг дээшлүүлэх, төсвийн сахилга батыг дээшлүүлж, өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд дотоод хяналтыг хэрэгжүүлж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Өлзийт сумын Засаг дарга	2	61,391.5					2	61,391.5				
Дүн	2	61,391.5					2	61,391.5				

² Сум, дүүргийн төсвийн татварын орлого дараах орлогоос бүрдэнэ

³ жинхэнэ хэрэгжилтийн

⁴ өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх.

